

Sygn. akt V CSK 298/19

POSTANOWIENIE

Dnia 6 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku J. S.
przy uczestnictwie J. G. , Z. G. , L. G. , L. G.
i E. V.
o zniesienie współwłasności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 6 maja 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników L. G. , L. G.
i E. V.
od postanowienia Sądu Okręgowego w B.
z dnia 30 listopada 2018 r., sygn. akt II Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) pozostawia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.), a obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Rozstrzygnięcie Sądu

Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Uczestnicy wnieśli o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność, mającą wynikać z nieprawidłowego przyjęcia przez Sąd Okręgowy, że dokonane w sprawie ustalenia faktyczne nie dawały podstaw do uznania, że uczestnicy uważali się za wyłącznych współwłaścicieli nieruchomości, w tym udziału wnioskodawcy, w sytuacji istnienia szeregu okoliczności, których prawidłowa interpretacja powinna przemawiać za przyjęciem, że uczestnicy wkroczyli w zakres uprawnień wnioskodawcy wynikających z art. 206 k.c. Ani we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ani w jego uzasadnieniu uczestnicy nie wskazali na przepis prawa, który Sąd Okręgowy miał w oczywisty sposób naruszyć. Zapewne jednak mają oni na uwadze art. 172 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 336 i art. 206 k.c., które zostały przytoczone w ramach podstaw skargi.

W orzecnictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

Skonfrontowanie uzasadnienia zaskarżonego postanowienia z uzasadnieniem skargi nie potwierdza tezy skarżących o jej oczywistej zasadności w znaczeniu ustalonym wyżej. Za utrwalone w orzecnictwie Sądu Najwyższego trzeba uznać stanowisko, że współwłaściciel nieruchomości, który domaga się

stwierdzenia nabycia w drodze zasiedzenia udziału innego współwłaściciela, musi wykazać, że rozszerzył zakres swego samoistnego posiadania ponad realizację uprawnienia przewidzianego w art. 206 k.c. i wyraźnie zmanifestował tę zmianę (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 lutego 2016 r., I CSK 55/16, nie publ.). Z motywów zaskarżonego postanowienia wynika, że Sąd Okręgowy przeanalizował wszystkie okoliczności, które składają się na podstawę faktyczną sporu, a swoje wnioski co do tego, iż powoływane przez uczestników zdarzenia nie świadczą o manifestacji wobec wnioskodawcy zmiany charakteru, w jakim władają nieruchomością, należycie umotywował. To, że nieruchomość została podzielona do używania między wnioskodawcą, który nabył udział w niej i pozostałymi współwłaścicielami już w momencie zawarcia umowy sprzedaży 14 maja 1979 r. nie budziło wątpliwości. Tego podziału przestrzegali współwłaściciele do czasu aż wnioskodawca nie oznajmił uczestnikom, że nie będzie realizował na nieruchomości swoich pierwotnych planów inwestycyjnych i nie sprzeciwia się temu, że będą wykorzystywać całą nieruchomość na potrzeby gospodarstwa pod warunkiem niedokonywania na niej trwałych zmian. Także tego uzgodnienia przestrzegali uczestnicy przez długi czas i nie dokonali wobec wnioskodawcy jakiegokolwiek aktu, który by mu zasygnalizował zmianę charakteru władania przez nich nieruchomością.

Skarga kasacyjna nie może być wymierzona bezpośrednio w ustalenia faktyczne przyjęte za podstawę rozstrzygnięcia i w ocenę dowodów, która do nich doprowadziła. Ustaleniami tymi Sąd Najwyższy w postępowaniu wywołanym skargą kasacyjną pozostaje związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Z ustaleń tych nie wynika, żeby uczestnicy lub ich poprzednicy prawni przejęli udział wnioskodawcy we własności nieruchomości za dług, który miał mieć wobec sprzedającej.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego - w związku z wstępnym charakterem zaskarżonego skargą kasacyjną postanowienia - w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

jw